

KOMENTÁŘ

K **31. prosinci 2015** žilo na území Jihomoravského kraje **1 175 025 obyvatel**, proti konci roku 2014 se počet obyvatel zvýšil o 2 172 osob. Více než dvěma třetinami se na přírůstku počtu obyvatel podílelo stěhování (do kraje se přistěhovalo o 1 507 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozený přírůstek obyvatel byl nižší - narodilo se o 665 osob více, než v kraji zemřelo).

Počet obyvatel se na konci roku 2015 snížil ve 2 okresech Jihomoravského kraje, a to v okrese Hodonín o 558 osob a v Brně o 412 osob. V okrese Hodonín byl zaznamenán přirozený úbytek obyvatel i úbytek obyvatel stěhováním, v Brně byl celkový pokles počtu obyvatel způsoben jen stěhováním. Ve zbývajících 5 okresech kraje byl zaznamenán současně migrační i přirozený přírůstek obyvatel. Nejvíce obyvatel, a to 2 162, přibýlo v okrese Brno-venkov.

Na konci roku 2015 žilo v Jihomoravském kraji **575 536 mužů** (49,0 %) a **599 489 žen** (51,0 %), na 1 000 mužů tak připadalo 1 042 žen. Z okresů kraje byl nejvyšší podíl žen v populaci okresu Brno-město, podíl 51,8 % žen znamenal, že na 1 000 mužů připadalo 1 073 žen. Odlišná situace v podílu pohlaví ale byla v dělení podle základních věkových skupin. Ve věkových skupinách 0 až 14 let a 15 až 64 let byl v kraji vyšší podíl mužů (51,2 %, resp. 50,7 %), stejně tak tomu bylo i ve všech okresech kraje. Pouze ve věkové skupině 65 a více let se projevila výrazná převaha žen - 59,1 % žen a 40,9 % mužů (na 1 000 mužů této věkové skupiny připadalo 1 443 žen). V okrese Hodonín tvořily ženy dokonce 60,0 % z počtu osob v seniorském věku.

Z pohledu věkové skladby obyvatelstva největší část obyvatel tvoří osoby **ve věku 15 až 64 let (777,8 tisíc osob, tj. 66,2 % z celku)**, následuje skupina obyvatel **ve věku 65 a více let (218,3 tisíc, tj. 18,6 %)**, nejnižší podíl, a to **15,2 %, tvoří obyvatelé ve věku do 14 let (178,9 tisíc osob)**. Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém podíl dětské složky obyvatel převyšoval podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,7 %, resp. 14,6 %). Podíl dětské složky obyvatel v kraji se od roku 1991 postupně snižoval a minima dosáhl v roce 2008 (podíl 13,8 %). Od roku 2009 se však podíl osob ve věku do 14 let na populaci Jihomoravského kraje zvyšuje. Pro ilustraci dlouhodobého vývoje lze uvést podíly jednotlivých věkových skupin v roce 1991 - podíl dětí tvořil 20,6 %, podíl osob ve věku 15 až 64 let dosáhl 66,0 % a osob starších 65 let bylo 13,4 %. Z okresů kraje byl na konci roku 2015 nejvyšší podíl dětí z celku v okrese Brno-venkov (17,1 %), nejnižší v okrese Hodonín (14,0 %). Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let byl v okrese Hodonín (67,6 %), nejnižší v Brně-městě (65,4 %). Nejvyšší podíl obyvatel nejstarší věkové skupiny byl v Brně-městě (19,9 %), nejnižší pak v okrese Brno-venkov (17,4 %).

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel kraje jsou konstruovány indexy stáří, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stáří** udává, že na 100 dětí v kraji připadlo 122,0 osob starších 65 let. Hodnota **indexu závislosti I** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 23,0 dětí, hodnota **indexu závislosti II** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 28,1 osob starších 65 let a konečně hodnota **indexu ekonomické závislosti (zatížení)** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 51,1 obyvatel v dětském věku a poproduktivním věku.

Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje na konci roku 2015 dosáhl 42,0 roku, ženám bylo v průměru 43,5 roku a mužům 40,5 let. Průměrný věk v kraji se od roku 1991 zvýšil o 5,3 roku, u mužů se zvýšil o 5,7 roku a průměrný věk žen vzrostl o 5,0 roku. Nejvyšší průměrný věk měli obyvatelé Brna a okresu Hodonín – muži 40,9 let, ženy 44,3 let, naopak nejnižší průměrný věk byl v okrese Brno-venkov – muži 39,5 let a ženy 42,0 let.

V průběhu roku 2015 se v Jihomoravském kraji narodilo 12 817 dětí, **živě se narodilo 12 771 dětí**, mrtvě 46 dětí. Proti roku 2014 byl počet živě narozených dětí o 31 dětí nižší. Dlouhodobě se rodí více chlapců než dívek, v roce 2015 to bylo 6 489 chlapců (50,8 %) a 6 282 děvčat. Pro porovnání porodnosti v okresech kraje je vhodné použít přepočtení živě narozených na 1 000 obyvatel středního stavu (hrubá míra porodnosti). V tomto smyslu pak nejvyšší porodnost byla v okrese Brno-venkov (11,8 živě narozených na 1 000 obyvatel), nejnižší pak v okrese Hodonín (9,3 živě narozených na 1 000 obyvatel). Pro doplnění - 5 501 živě narozených dětí, tedy 43,1 % z celku, se narodilo mimo manželství. Nejvyšší podíl mimomanželsky narozených dětí byl zaznamenán v okrese Znojmo (52,7 %), naopak v okrese Brno-venkov jejich podíl činil jen 37,8 %.

V průběhu roku 2015 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **12 106 osob** (5 998 mužů, 6 108 žen), což bylo o 707 zemřelých více než v roce předešlém. Hrubá míra úmrtnosti (přepočtení počtu zemřelých na 1 000 obyvatel) činila 10,3 zemřelých na tisíc osob. Z okresů Jihomoravského kraje nejvíce lidí zemřelo v Brně-městě (4 053 osob), ovšem nejvyšší úroveň úmrtnosti v relativním vyjádření (11,0 zemřelých na 1 000 obyvatel) byla zaznamenána v okrese Hodonín. Nejnižší úmrtnost (9,4 osob na 1 000 obyvatel) byla v okrese Brno-venkov.

Do Jihomoravského kraje se během roku 2015 **přistěhovalo 10 537 osob**, což bylo o 487 osob více než v roce 2014. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 6 188 osob (58,7 % přistěhovalých) a 4 349 osob ze zahraničí (41,3 % přistěhovalých). Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 9 030 osob** (o 352 osob více než za 12 měsíců roku 2014). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 6 096 osob (67,5 % vystěhovalých) a 2 934 osob se odstěhovalo do zahraničí (32,5 % vystěhovalých).

Zásluhou stěhování se tedy počet obyvatel v Jihomoravském kraji zvýšil o 1 507 osob. Saldo zahraničního stěhování bylo výrazně vyšší (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet vystěhovalých do ciziny o 1 415 osob). Saldo vnitřního stěhování bylo nižší - z jiných krajů se přistěhovalo o 92 osob víc, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. Mezi cizinci, kteří se přistěhovali do Jihomoravského kraje, převládali občané ze Slovenska, Ukrajiny a Ruska.

Celkem **725 508 obyvatel** žilo na konci roku 2015 ve 49 městech Jihomoravského kraje, počet obyvatel ve městech se **snížil o 113 osob**. Podíl městského obyvatelstva na konci roku 2015 činil 61,7 % (v roce 2014 61,9 %). Snížení počtu obyvatel je výsledkem stěhování, neboť **přirozenou cestou obyvatel by se počet obyvatel zvýšil** - ve městech se narodilo o 442 osob více, než jich zemřelo. **Stěhováním obyvatel měst ubylo** - z měst se vystěhovalo o 555 obyvatel více, než se do nich přistěhovalo.

Jihomoravská nej... v roce 2015¹⁾

Ukazatel	Tři obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2015	Tři obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2015
Počet obyvatel	Lhota u Olešnice	BK	37	Brno	BM	377 028
	Říkonín	BO	42	Znojmo	ZN	33 787
	Ústup	BK	44	Břeclav	BV	24 941
Průměrný věk celkem (roky)	Popůvky	BO	35,1	Podhradí nad Dyjí	ZN	56,3
	Malešovice	BO	35,8	Nelepeč-Žernůvka	BO	54,7
	Hnanice	ZN	36,1	Zblovce	ZN	52,6
Průměrný věk mužů (roky)	Zhoř	BO	34,3	Zblovce	ZN	51,2
	Kupařovice	BO	34,3	Lubné	BO	51,2
	Popůvky	BO	34,5	Podhradí nad Dyjí	ZN	50,7
Průměrný věk žen (roky)	Popůvky	BO	35,7	Podhradí nad Dyjí	ZN	61,3
	Hnanice	ZN	36,0	Nelepeč-Žernůvka	BO	58,8
	Malešovice	BO	36,1	Chvalatice	ZN	56,3
Podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let (%)	Blanné	ZN	5,6	Říkonín	BO	23,8
	Podhradí nad Dyjí	ZN	5,7	Bukovinka	BK	23,7
	Zálesí	ZN	5,8	Kunice	BK	23,6
Podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let (%)	Nelepeč-Žernůvka	BO	50,0	Našiměřice	ZN	76,5
	Lubné	BO	53,3	Oslnovice	ZN	76,5
	Zblovce	ZN	54,3	Břežany	ZN	75,7
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	Našiměřice	ZN	7,0	Nelepeč-Žernůvka	BO	42,9
	Hnanice	ZN	7,8	Zblovce	ZN	37,0
	Kupařovice	BO	9,0	Lubné	BO	35,6
Index stáří (počet osob ve věku 65+ let na 100 dětí ve věku 0-14 let)	Hnanice	ZN	39,1	Nelepeč-Žernůvka	BO	600,0
	Popůvky	BO	42,0	Podhradí nad Dyjí	ZN	533,3
	Našiměřice	ZN	42,9	Zblovce	ZN	425,0
Index závislosti I (počet dětí ve věku 0-14 let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Blanné	ZN	7,5	Kunice	BK	40,6
	Oslnovice	ZN	7,7	Tišnovská Nová Ves	BO	40,4
	Zálesí	ZN	8,2	Bukovinka	BK	38,9
Index závislosti II (počet osob ve věku 65+ let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Našiměřice	ZN	9,2	Nelepeč-Žernůvka	BO	85,7
	Hnanice	ZN	10,8	Zblovce	ZN	68,0
	Kupařovice	BO	11,9	Lubné	BO	66,7
Index ekonomického zatížení (počet osob ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let)	Našiměřice	ZN	30,7	Nelepeč-Žernůvka	BO	100,0
	Oslnovice	ZN	30,8	Lubné	BO	87,5
	Břežany	ZN	32,1	Zblovce	ZN	84,0
Přirozený přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Nelepeč-Žernůvka	BO	-86,4	Osiky	BO	152,7
	Oslnovice	ZN	-34,9	Grešlové Mýto	ZN	32,1
	Podmyče	ZN	-30,3	Vevčice	ZN	29,9
Migrační přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Újezd	ZN	-122,0	Lubnice	ZN	127,0
	Tasovice	BK	-119,0	Nelepeč-Žernůvka	BO	86,4
	Zálesná Zhoř	BO	-101,7	Louka	BK	85,7
Celkový přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Újezd	ZN	-122,0	Osiky	BO	160,3
	Tasovice	BK	-119,0	Lubnice	ZN	111,1
	Zálesná Zhoř	BO	-101,7	Vratislávka	BO	93,0
Počet žen na 1 000 mužů	Lhota u Olešnice	BK	682	Lubné	BO	1 500
	Podmyče	ZN	696	Roubanina	BK	1 491
	Zblovce	ZN	769	Nelepeč-Žernůvka	BO	1 471

¹⁾ bez údajů VÚ Březina, okres Vyškov

ZKRATKY OKRESŮ: BK - Blansko, BM - Brno-město, BO - Brno-venkov, BV - Břeclav, HO - Hodonín, VY - Vyškov, ZN - Znojmo

